

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Херсонський державний університет
Освітня програма	28706 Середня освіта (мова і література російська)
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Херсонський державний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	28706
Назва ОП	Середня освіта (мова і література російська)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.02 Мова і література
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Корновенко Лариса Віталіївна, Скоропляс Віталій Юрійович, Казак Оксана Олексіївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	13.04.2020 р. – 15.04.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП [http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/28706%20%D0%A1%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%BD%D1%8F%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0%20\(%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D1%96%20%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0%20%D1%80%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B9%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0\).pdf?id=58af0409-3350-4264-bcf7-1896dc158f92](http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/28706%20%D0%A1%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%BD%D1%8F%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0%20(%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D1%96%20%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0%20%D1%80%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B9%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0).pdf?id=58af0409-3350-4264-bcf7-1896dc158f92)

Програма візиту експертної групи <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%A0%D0%BE%D0%B7%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%20%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B8%20%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%BF%D0%B5%D1%80%D1%82%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%B3%D1%80%D1%83%D0%BF%D0%B8%20%D0%B4%D0%BB%D1%8F%20%D0%B0%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97%20%D0%9E%D0%9F.pdf?id=435bb09d-200f-48ae-844f-ee295294908e>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Експертна група підтвердила і доповнила факти звіту самоаналізу. Під час роботи ЕГ пересвідчилася, що підстав про схвалення рішення у відмові в акредитації ОП немає. З урахуванням сучасних вимог ринку праці та інтересів стейкхолдерів, освітня програма є актуальною та збалансованою. Наявні всі нормативно-правові документи, що необхідні для здійснення освітньої діяльності. ОП узгоджується із місією та стратегією розвитку ЗВО. Для реалізації ОП забезпечено необхідний рівень матеріально-технічних, кадрових та навчально-методичних ресурсів. ОП відповідає всім чинним критеріям акредитації, а виявлені недоліки не містять системного характеру. ОП орієнтована на потреби студентів, як майбутніх вчителів російської мови та літератури. Результати акредитаційної експертизи засвідчили достатню відповідність якісному рівню організації всіх освітніх процесів, що дає змогу визначити відповідність самої ОП та освітній діяльності ХДУ в напрямку її реалізації як таку, що загалом відповідає усім критеріям Додатку до Положення про акредитацію освітніх програм, з недоліками, що не є суттєвими.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Під час виїзного візиту ЕГ встановила, що мета та цілі ОП визначені з урахуванням потреб роботодавців, тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, особливостей регіонального контексту та по суті відповідають місії та стратегії Херсонського державного університету. Обсяг і зміст ОП Середня освіта «Мова і література російська» відповідає вимогам законодавства і предметній сфері. Структура ОП здійснює забезпечення програмних результатів навчання обов'язковими компонентами, а також дисциплінами за вибором здобувачів вищої освіти. ОП передбачає практичну підготовку студентів та уміщує реальний обсяг самостійної роботи. Важливе місце при реалізації ОП посідає набуття здобувачами соціальних навичок. Правила для вступу на навчання за ОП «Середня освіта Мова і література російська» є чіткими, зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному сайті ЗВО. Розміщені на сайті матеріали дають вичерпну інформацію про доступ до освітньої програми всіх зацікавлених сторін. Документально врегульованими є процедури визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО. Адміністрацією закладу створені належні умови для реалізації стратегії інтернаціоналізації освітнього процесу, забезпечується відповідність вимогам студентоцентрованого підходу та практична зорієнтованість освітньої програми на здобувачів вищої освіти. Наявність у відкритому доступі відповідних документів, що регламентують форми контрольних заходів та атестації, процедурних аспектів їх проведення та забезпечення академічної доброчесності під час реалізації ОП. Забезпечує ОП потужний навчально-педагогічний склад кафедри, який має потенціал і всі належні умови для подальшого розвитку. Варто відзначити також досить високу прозорість і публічність освітньої діяльності ХДУ, зокрема шляхом оприлюднення у відкритому доступі відповідних документів щодо реалізації даної ОП.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

В результаті проведеного аналізу ОП експертна група дійшла спільної думки щодо наявної потреби у подальшій інтенсифікації процедури перегляду і вдосконалення змісту даної ОП із залученням ключових стейкхолдерів. Обов'язкові компоненти ОП не повною мірою забезпечують досягнення ПРН, частково має місце їх забезпечення вибірковими складниками. Помітна деяка однотипність методів і формалізм у визначенні методів і форм навчання, представлених у матриці; несистематичне оновлення списків рекомендованої літератури окремих навчальних дисциплін, відсутність чітких критеріїв оцінювання. Недостатньо представлений аналіз моніторингу результатів опитування здобувачів та відповідні заходи за його результатами. Експертна група рекомендує: • вдосконалити перелік компонентів ОП для повного забезпечення обов'язковими дисциплінами досягнення ПРН14; запровадити пасивну практику (можна запропонувати на вибір: виробнича навчально-виховна/педагогічна практика); удосконалити вибірковий блок дисциплін, представлених в ОП як кореляти, змістовно близькі або тотожні, унісши відповідні зміни до ОП та навчального плану. Деталізувати вимоги й методичні рекомендації для самостійної роботи студентів, чітко прописати критерії оцінювання навчальних здобутків студентів за кожним видом роботи. • запровадження заходів щодо залучення здобувачів даної ОП до академічної мобільності та стимулювання до посилення свого освітнього доробку отримання додаткових результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. • урізноманітнити викладання методами, що посилюють студентоцентрований підхід (пошуковим, проблемним, дослідницьким), урахувавши принципи свободи слова і творчості. Активізувати здобувачів ОП до участі в програмах міжнародної академічної мобільності. • максимально ефективно використовувати потенціал колективів кафедри слов'янської філології, а також кафедр, які забезпечують реалізацію ОП (кафедри світової літератури та культури ім.проф. О. Мішукова, каф. англійської мови та методики викладання) – науковий, творчий,

для просування вперед ОП з метою подальшого її вдосконалення та збільшення кількості набору студентів. • розглянути питання про Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів (диференційованого оцінювання усних відповідей, письмових контрольних і тестових завдань, презентацій) кафедрам, що забезпечують освітній процес за цією ОП. • посилити складову представників студентського самоврядування у заходах щодо впровадження відповідних заходів популяризації академічної доброчесності серед здобувачів. • переглянути політику оприлюднення підсумків опитування (анкетування) щодо професійної майстерності викладачів, установа сильних позицій лідерів такого опитування.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі ОП мають суспільно важливий характер, сформульовані чітко, відповідають загальній місії та стратегічним цілям закладу, які зазначені у Стратегічному плані розвитку ХДУ на 2018–2023 рр. та у Статуті Херсонського державного університету, зокрема в аспекті підготовки фахівців, здатних викладати російську мову та світову літературу, другу іноземну мову в закладах загальної середньої освіти й спеціалізованих навчальних закладах, у різноманітних групах іноземних учнів; розв'язання проблем, пов'язаних з новітніми тенденціями розвитку та функціонуванням іноземної мови в сучасних комунікативних ситуаціях. Освіта і педагогіка є одним із перших зазначених галузевих пріоритетів та академічних традицій, які розвиваються і через освітні програми зокрема. У Стратегічному плані розвитку ХДУ на 2018–2023 рр. (стор.65) зазначено скорочення кількості студентів СВО «бакалавр» (30 %), які навчаються за освітньою програмою «Середня освіта (мова і література російська), та визначено потребу перегляду і вдосконалення змісту даної програми із залученням ключових стейкхолдерів. Це цілком відповідає визначеним стратегічним напрямкам діяльності ХДУ, зокрема в аспекті якості освітнього процесу й модернізації освітніх програм.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Залучення стейкхолдерів до формування цілей та розробки основних РН було впроваджено з 2018 р., що зазначено ЗВО у відомостях СО і підтверджено гарантом ОП під час робочих зустрічей. Практична незмінність зазначеної мети в ОП 2016 р. та ОП 2018 р. свідчить про певну консервативність загальної специфіки даної програми, що також підтверджують наявні відгуки, зазначені в відомостях самооцінювання та наведені у Додатках відгуки Одайник С. і Бондаренко І. Всі зазначені у Відомостях самооцінювання пропозиції здобувачів вищої освіти та випускників ОП, роботодавців, академічної спільноти були внесені за хронологією після затвердження ОП 2018р. й лише підтверджують належність та відповідність сформованих до того цілей та РН даної ОП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Визначаючи цілі та програмні результати навчання ОП «Філологія», університет в цілому врахував тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевий і регіональний контексти, а також досвід аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм. Зокрема, це стосується урахування тенденцій розвитку спеціальності та ринку праці, галузевого та регіонального контексту, що знайшло зображення у впроваджених в ОП 2018 р. РН 3, 9, 10, 11, які змістовно відсутні в ОП 2016 р. Також під час зустрічей було з'ясовано явні регіональні тенденції розвитку спеціальності, які полягають у прикордонному розташуванні області та наявному браку російськомовних філологів. Врахування досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних програм також знайшло своє реальне зображення в ОП 2018 р. як за хронологічною, так і за змістовною ознаками.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Зважаючи на те, що Стандарт вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) ще не затверджений, дана ОП розроблена відповідно до вимог 7 кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікацій. Всі визначені відповідні знання, уміння/навички, комунікація, відповідальність і автономія забезпечуються реалізацією даної ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ЕГ дійшла висновку, що сильними сторонами цієї ОП є чітко визначені цілі відповідно до загальної місії та стратегічних цілям закладу, що відповідає положенням основних нормативних документів ХДУ. При визначенні цілей враховані тенденції ринку праці та регіональний контекст.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Запроваджена процедура перегляду і вдосконалення змісту даної програми із залученням ключових стейкхолдерів потребує подальшої інтенсифікації. Рекомендовано також врахування положень проєкту стандарту вищої освіти України, ступеня вищої освіти – бакалавр, галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність – 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Загалом простежується відповідність ОП Критерію 1. Зазначені недоліки можуть бути усунені у процесі оновлення ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг ОП Середня освіта «Мова і література російська» становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає ст. 5 Закону України «Про вищу освіту», вимогам 7-го кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікацій та нормативним документам Херсонського державного університету (№ 881-Д Положення про організацію освітнього процесу у ХДУ, № 880-Д) тощо.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП має чітку структуру, компоненти логічно пов'язані й передбачають формування загальних і фахових компетентностей, а також практичну підготовку здобувачів. Експертна група підтверджує взаємопов'язаність освітніх компонентів. Зокрема, вивчення вступних курсів до мовознавства, літературознавства і слов'янської філології слугує пропедевтичною базою для опанування інших дисциплін філологічного циклу. Матриця відповідності, подана у відомостях про самооцінювання, загалом засвідчує, що кожен програмний результат

навчання вповні охоплено змістом програми. Уважаємо недоцільним зарахування до циклу вибіркових дисциплін практикуму з російської мови, оскільки його вага для здобувачів зростає у зв'язку з особливостями мовного середовища регіону (ОП 2018). Умотивованим є зарахування до циклу дисциплін самостійного вибору навчального закладу практичної граматики англійської мови, практики усного та писемного мовлення, методики викладання іноземної мови, оскільки їхня вага для здобувачів зростає у зв'язку зі складанням ЄВІ для вступу до магістратури. Відповідно до матриці ЗВО забезпечує досягнення ПРН14 лише внаслідок компонента «Сучасні інформаційні технології». (<http://www.kspu.edu/About/Faculty/IForeignPhilology/Eduprofprograms.aspx>). Посилити ПРН14 можна через уведення до обов'язкових прикладних лінгвістичних дисциплін (соціолінгвістики, психолінгвістики тощо). У новому переліку університет вилучив блок «Дисципліни самостійного вибору ВНЗ», який, однак, не порушував можливості здобувачів вільно обирати не менше ніж 25% кредитів ЄКТС від загального циклу ОП. Викликає сумнів доречність в деяких обов'язкових освітніх компонентах (теорія та методика організації виховної роботи) та відсутність з-поміж них фундаментального курсу загального мовознавства, що є завершальним у системі дисциплін лінгвістичного циклу, оскільки передбачає узагальнення та систематизацію лінгвістичної підготовки студентів. Без осмислення основних знань вузлових проблем теорії мови не може бути чіткого розуміння сутності мови у її побутуванні. Зміст робочої програми «Історія світової літератури», розробленої для близьких спеціальностей О14 Середня освіта (Мова і література англійська / німецька / іспанська / французька / російська тощо), не відбиває специфіку конкретної ОП. Окремі дисципліни вибіркового блоку представлені в ОП як кореляти, змістовно близькі або тотожні (стилістика/порівняльна стилістика; країнознавство/лінгвокраїнознавство), що на практиці суттєво обмежує вибір здобувачів. Експертна група рекомендує у відповідності дисципліни вибіркового блоку до чинних вимог, врахувати у літературознавчих дисциплінах особливості цієї ОП.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП відповідає визначеній у вимогах Національної рамки кваліфікацій предметній сфері та забезпечує вивчення російської та англійської мов й світової літератури. Компоненти ОП спрямовані на вивчення дисциплін гуманітарного спрямування – історії України та української культури, української мови (за професійним спрямуванням), філософії, які дають змогу забезпечити загальні компетентності освітньої програми. Цикл професійної підготовки передбачає вивчення сучасної російської мови, історії світової та російської літератури, історії російської мови, практичного курсу другої іноземної мови, що пов'язано з особливостями регіонального ринку праці. Невмотивованим є уведення до цього блоку теорії та методики організації виховної роботи з циклу психолого-педагогічних дисциплін, оскільки на вивчення педагогіки й так передбачено виділення 4 кредитів. Університет уже працює над поглибленням лінгвістичного складника шляхом дисциплін вільного вибору («Business cases in microeconomics», «Travel English», «Англійську мову технічного спрямування», «Бізнес-риторику»), що ще більшою мірою забезпечить відповідність ОП предметній сфері.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії регламентоване «Положенням про організацію освітнього процесу в ХДУ (зі змінами)» (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>) права на вільний вибір навчальних дисциплін. Обсяг вибіркових компонентів в ОП становить 60 (25%) кредитів ЄКТС, що відповідає Закону України «Про вищу освіту». Під час зустрічей з'ясовано, що є затверджена процедура, за якою здобувачі мають змогу обирати додатково дисципліни вільного вибору (<http://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=1245#section-1>). Окрім цього індивідуальний вибір обов'язкового компонента ОП зrealізовано під час підготовки кваліфікаційної роботи як самостійного наукового дослідження здобувача: право вибору наукового керівника роботи й теми кваліфікаційної роботи (ОК 22) (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>). Здобувачі підтвердили, що вони ознайомлені з процедурами вибору дисциплін і їхнім змістом, інформацію отримують на старостаті, а на сайті ознайомлюються з їхнім змістовим наповненням. ЗВО повинен переглянути доцільність вибору дисциплін у першому семестрі, а також вилучити вибіркові компоненти, передбачивши для них відповідне планування часу.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практичну підготовку здобувачів вищої освіти регламентовано в розділі IV Положення про організацію освітнього процесу в ХДУ (зі змінами) (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices>) та в Положенні про проведення практики студентів ХДУ (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DAcademicServe.aspx>). Обсяг практик становить 15 кредитів ЄКТС. Передбачено проходження соціолінгвістичної, літературної та виробничої (педагогічної) (<http://www.kspu.edu/About/Faculty/IForeignPhilology>). Зміст відбито в наскрізній і робочих програмах практик, розташованих на сторінці кафедри в розділі «Матеріали на допомогу студентам, є угоди з базами практик. Побажання до змісту педагогічної практики розроблено у співпраці зі стейкхолдерами, інформацію про це було підтверджено під час зустрічі. Уважаємо за доцільне запропонувати ЗВО організувати проведення

пасивної педагогічної практики (можна у дні, відведені на самостійну методичну підготовку студентів). На зустрічі підтверджено, що студенти й випускники позитивно сприймають зміни до практичної підготовки й задоволені рівнем практичної підготовки за ОП.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Упродовж усього періоду навчання студенти-бакалаври здобувають соціальні навички (soft skills), спрямовані на формування комунікативних здібностей, навичок міжособистісного спілкування та міжкультурної комунікації, уміння формулювати потреби й очікування, здатність працювати в команді та автономно, а також виявляти креативність, ерудицію, гнучкість. Формування soft skills відбувається в процесі навчання та проходження практичної підготовки. Чимало дисциплін ОП Середня освіта «Мова і література російська» розвивають уміння комунікувати, критично аналізувати інформацію, організовувати процес свого навчання та самоосвіти. Здобувачі вищої освіти підтвердили, що під час соціолінгвістичної, літературної та виробничої (педагогічної) практик вони вчаться працювати в команді, залагоджувати конфлікти, адаптуватися до вимог ринку праці, відповідати за свої вчинки тощо. Набуття здобувачами соціальних навичок забезпечене не лише освітніми компонентами ОП, але й через залучення студентів до участі в студентських наукових товариствах, студентському самоврядуванні, під час позааудиторних заходів (<https://www.facebook.com/studparlamentksu/>; <https://www.facebook.com/profile.php?id=100030175962264>), (<http://www.kspu.edu/About/Faculty/IForeignPhilology/ChairRusLangGenLing/News.aspx>).

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній. ОП було розроблено відповідно до вимог Національної рамки кваліфікацій.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Відповідно до «Положення про організацію самостійної роботи студентів» у ХДУ та основних розпоряджень щодо форм самостійної роботи студентів (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>), навчальний час, відведений на самостійну роботу, варіюється від 1/3 до 2/3 загального обсягу навчального часу, відведеного для вивчення конкретної навчальної дисципліни. Обсяг самостійної роботи вміщено в методичних рекомендаціях навчальних дисциплін (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics>). Під час зустрічі з експертною групою гарант та здобувачі вищої освіти підтвердили реалістичний обсяг самостійної роботи й адекватність вимог щодо її виконання. Обсяг аудиторної та самостійної роботи здобувачів коригований у межах робочих програм дисциплін. Викладачі ОП виокремили теми для самостійної роботи студентів та контролюють їх вивчення, однак почасти не розроблено конкретні завдання для виконання самостійної роботи й не деталізовано розподіл годин (практикум з російської мови, історія світової літератури (античність)), відсутні критерії оцінки самостійної роботи (історія світової літератури, дитяча література), потребують доопрацювання критерії навчальних досягнень студентів (у програмах з літератури кожен вид роботи оцінюється за 100-бальною шкалою й немає шкали розподілу балів). Жодна робоча програма не має узагальнювальної таблиці розподілу балів, щоб відображала особливості накопичувальної системи.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

ОП Середня освіта «Мова і література російська» не передбачає дуальної освіти, однак в Херсонському державному університеті наразі розроблюється Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти. Під час спілкування з гарантом ОП, адміністрацією факультету та випускниками з'ясовано, що сутнісні елементи дуальної освіти, як узгодженої взаємодії освітньої та виробничої сфери з підготовки кваліфікованих кадрів, вже запроваджено у практику: це насамперед індивідуальні графіки навчання для здобувачів, які працюють на майбутніх робочих місцях за фахом, апробація теоретичних знань на практиці в школі. Також в університеті створені умови для отримання подвійного диплома (співпраця з Поморською академією (Kierunek: Filologia Specjalnosc: Filologia rosyjska z jezykiem angielskim; 2016–2019), однак здобувачі не скористалися такою можливістю, пояснивши це відсутністю матеріальних коштів та високою оцінкою якісної освіти у своєму закладі, що не стимулює до виїзду здобувачів за кордон. У гарант та групи забезпечення ОП є власне бачення перспектив використання дуальної освіти під час підготовки здобувачів вищої освіти як знавців російської, англійської мов та світової літератури в умовах зменшення контингенту учнів в сільській місцевості.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Обсяг і зміст ОП Середня освіта «Мова і література російська» відповідає вимогам законодавства і предметній сфері. Структура ОП забезпечує необхідний обсяг освітніх компонентів, спрямованих на формування компетентностей, визначених відповідно до вимог Національної рамки кваліфікацій, а також обсяг дисциплін за вибором здобувачів вищої освіти. Усі компоненти логічно пов'язані. У визначенні співвідношення фактичного навантаження та обсягу окремих освітніх компонентів загалом ураховано інтереси здобувачів. ОП передбачає практичну підготовку студентів, спрямовану на регіональний ринок праці, ефективне формування “м'яких навичок”, уміщує реальний обсяг самостійної роботи.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Не всі ПРН вдається повністю досягти обов'язковими компонентами освітньої програми, у структурі ОП значне місце посідає вибіркового складника. Експертна група рекомендує вдосконалити перелік компонентів ОП для повного забезпечення обов'язковими дисциплінами досягнення ПРН14; запровадити пасивну практику (можна запропонувати на вибір: виробнича навчально-виховна/педагогічна практика); удосконалити вибіркового блок дисциплін, представлених в ОП як кореляти, змістовно близькі або тотожні, унісши відповідні зміни до ОП та навчального плану. Деталізувати вимоги й методичні рекомендації для самостійної роботи студентів, чітко прописати критерії оцінювання навчальних здобутків студентів за кожним видом роботи.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Зважаючи на те, що акредитовувана ОП відповідає законодавчим вимогам, здобувачі вищої освіти можуть сформувати власну освітню траєкторію, здобувати “м'які навички”, практичні компетентності, а університет має реалістичний план щодо усунення недоліків, які суттєво не впливають на якість освітньої програми, експертна група оцінює критерій 2 як такий, що відповідає рівневі В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОП “Середня освіта (мова і література російська)” регульовано Правилами прийому на навчання до Херсонського державного університету в 2020 році розміщені на офіційному й оприлюднені на офіційному вебсайті ЗВО. Правила прийому чіткі та зрозумілі для потенційних вступників і не містять дискримінаційних положень. Зміст програми викладено логічно, послідовно і системно. На окремій сторінці опублікована вся інформація, необхідна абітурієнту <http://www.kspu.edu/Entrant/SelectionCommittee.aspx>, вона добре структурована та цілком розкриває всі нюанси вступної кампанії ХДУ

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання за ОП “Середня освіта (мова і література російська)” враховують особливості спеціальності загалом. У Додатку 1 до Правил прийому подано перелік конкурсних предметів у сертифікаті Українського центру оцінювання якості освіти. У Правилах прийому виправдано й обґрунтовано визначену мінімальну кількість балів сертифікатів ЗНО для допуску до участі в конкурсі, а також коефіцієнти конкурсних предметів і документа про повну загальну середню освіту, що слугує ефективним способом для формування контингенту здобувачів вищої освіти та зумовлено регіональною та соціальною ознаками освітньої програми. У Додатку 7 до ПП до ХДУ 2020 Крим-Україна міститься Порядок прийому до Херсонського державного університету для здобуття вищої освіти осіб, які проживають на тимчасово окупованій території України, який визначає

особливості отримання документів про загальну середню освіту та особливі умови прийому для здобуття вищої та професійно-технічної освіти особами, які проживають на тимчасово окупованій території України. Діяльність з реалізації цього Порядку організовується в Освітньому центрі «Крим-Україна» ХДУ, який функціонує на правах підрозділу приймальної комісії ХДУ та отримує від Міністерства освіти і науки України квоти для зарахування заявників для здобуття вищої освіти на конкурсних засадах за кошти державного бюджету спільно із загальноосвітніми навчальними закладами комунальної форми власності, визначеними органами управління освітою Херсонської обласної державної адміністрації для проведення річного оцінювання та державної підсумкової атестації, замовлення та видачі документа державного зразка про базову або повну загальну середню освіту.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО, регулює «Положення про академічну мобільність» учасників освітнього процесу в ХДУ (розділ X. Академічна мобільність студента та розділ XI. Відрахування, переривання навчання, поновлення, переведення та надання академічної відпустки здобувачам вищої освіти Положення про організацію освітнього процесу в ХДУ (зі змінами), а також Положення про академічну мобільність студентів ХДУ), розміщені на офіційному вебсайті закладу й є доступними широкому загалу користувачів. Документи подають чіткий і зрозумілий опис процедури перезарахування дисциплін та визнання документів про освіту. Під час зустрічі зі здобувачами у фокус-групах експертна група з'ясувала, що практики перезарахування навчальних дисциплін у повному обсязі ще не було, однак студенти обізнані щодо наявності такої можливості. Водночас експертна група з'ясувала відсутність мотивації у студентів ОП брати участь у міжнародній академічній мобільності, зважаючи на їх матеріальні труднощі.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, чітко прописана в Порядку Херсонського державного університету про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, а також визначається п. 11.2.9. Положення про організацію освітнього процесу в ХДУ (зі змінами), в яких встановлені чіткі норми та правила визнання таких документів, а також умови та порядок їх перезарахування. Практики визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, як було з'ясовано під час зустрічі з усіма стейкхолдерами, на зазначеній ОП не було. Також варто зазначити діяльність у цьому напрямку із 2016 р. Освітнього центра «Крим-Україна» ХДУ, який активно проводить процедуру атестації відповідно до Порядку проходження атестації для визнання у ХДУ здобутих кваліфікацій, результатів навчання та періодів навчання в системі вищої освіти, здобутих на тимчасово окупованій території України після 20 лютого 2014 року.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Експертна група встановила, що правила прийому на навчання за ОП «Середня освіта Мова і література російська» є чіткими, зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному сайті ЗВО. Розміщені на сайті матеріали дають вичерпну інформацію про доступ до освітньої програми всіх зацікавлених сторін. Документально врегульованими є процедури визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

З огляду на наявність ґрунтовних положень щодо процедур вступу та визнання результатів навчання, але відсутність наразі їх практичного застосування на даній ОП, рекомендовано впровадження заходів щодо залучення здобувачів даної ОП до академічної мобільності та стимулювання до посилення свого освітнього доробку отриманням додаткових результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Зважаючи на те, що в Херсонському державному університеті чітко задокументовані й оприлюднені на офіційному вебсайті правила прийому на навчання за ОП «Середня освіта. Мова і література російська» та процедури визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО та неформальній освіті, експертна група оцінює Критерій 3 як такий, що відповідає рівневі А.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Наведенні в самоаналізі форми та методи навчання і викладання забезпечують формування програмних результатів навчання, зазначених в ОП. Цей факт вдалось підтвердити після опрацювання інформації, поданої в матриці відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання, а також у робочих програмах навчальних дисциплін та під час зустрічей з академічним персоналом, здобувачами освіти. Було з'ясовано, що для студентів найчастіше проводяться лекційні та практичні заняття з використанням інноваційних підходів. Викладачі орієнтуються на ті форми й методи, які викликають найбільший інтерес у студентів, а також проводять опитування задля врахування їхніх окремих побажань, стосовно навчання і викладання, тим самим дотримуючись принципів студентоцентрованого підходу. Здобувачі освіти особливо позитивно відгукуються про використання викладачами тих методів, які дають можливість моделювати, аналізувати, обговорювати комунікативні ситуації, які можуть виникати у реальному житті. Ураховано принципи академічної свободи, оскільки студенти можуть вільно обирати теми курсових і кваліфікаційних робіт або пропонувати власну тематику для досліджень. Після проведення екзаменаційної сесії відбувається опитування студентів щодо якості викладання дисциплін (<http://www.kspu.edu/PrintVersion.aspx?newsId=11673>), а також, як зазначили студенти, викладачі безпосередньо запитують їх, що потрібно вдосконалити на заняттях. Студентоцентрований підхід реалізований й у можливості навчатися за індивідуальним графіком. ЗВО має платформу для дистанційного навчання, де розміщено вичерпну інформацію про навчальні курси; а також працює над створенням Інтернет-порталу дистанційного навчання ECDL для вищих навчальних закладів (ECDL): Державний реєстраційний номер 0109u006321). Весь перелік форм і методів навчання та викладання базується на принципах свободи слова, творчості, поширення знань та інформації, використанні результатів наукових досліджень, а їх використання є показником дотримання принципів академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформування здобувачів щодо провадження освітнього процесу, форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень кожного освітнього компонента, як було з'ясовано експертами під час зустрічей зі студентами та випускниками ОП, відбувається на перших лекційних та практичних заняттях, а також за активного використання інформаційно-комунікаційних засобів в університеті. Студенти розповіли про можливість отримати таку інформацію на сайті кафедри в розділі «Матеріали на допомогу студентам» (<http://www.kspu.edu/About/Faculty/IForeignPhilology/ChairRusLangGenLing/MethodicInventory.aspx>). Під час зустрічі з викладачами було отримано інформацію про те, що кафедрою розпочато роботу над створенням силабусів на наступний навчальний рік, відповідно до форми, затвердженої в цьому році Положенням Херсонського державного університету про силабус навчальної дисципліни/освітньої компоненти. Водночас встановлено, що критерії оцінювання навчальних досягнень студентів потребують доопрацювання.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

В університеті забезпечено поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП насамперед через написання курсових і кваліфікаційних робіт. Здобувачі вищої освіти беруть участь у роботі проблемних груп, наукових гуртків й осередків, мають змогу опублікувати свої доробки у наукових виданнях. Дослідницький матеріал апробують під час проходження соціолінгвістичної та виробничої педагогічної практики. Інформацію представлено на сторінці кафедри в розділі «Наукова робота»: <http://www.kspu.edu/About/Faculty/IForeignPhilology/ChairRusLangGenLing/Scientificwork.aspx>.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Аналіз навчально-методичного доробку, який представлений на сторінці кафедри слов'янської філології в розділі «Методичне забезпечення дисциплін кафедри» (<http://www.kspu.edu/About/Faculty/IForeignPhilology/ChairRusLangGenLing/Methodicalsupport.aspx>) свідчить про ґрунтовний зміст відповідних наукових положень, більшість з яких є загальновизнаним і сталим у науковій спільноті. І хоч під час зустрічі з фокус-групою викладачі зазначили систематичне (перед початком кожного навчального року) оновлення їх змістового наповнення відповідно до новітніх тенденцій розвитку в галузі, експертна група дійшла висновку щодо недостатнього оновлювання зазначених курсів з точки зору зазначених у них посилань на рекомендовані джерела на основі найновіших досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Експертна група підтверджує, що здобувачі ОП «Середня освіта. Мова і література російська» ознайомлюються із сучасними досягненнями світової науки. В університеті розроблено Стратегічний план діяльності університету (<http://www.kspu.edu/Information/strategy.aspx>), який передбачає підвищення ефективності міжнародної діяльності та поступове інтегрування в міжнародний освітньо-науковий простір. Укладені угоди університету з міжнародними партнерами (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>), участь у проєкті «Прогресивний університетський менеджмент» сприяють подальшому розвитку української вищої освіти шляхом проведення тренінгів для співробітників університету у сферах, важливих для ефективного управління та інтернаціоналізації. Є програми академічних обмінів студентів, академічної мобільності для викладачів міжнародні центри (№ 1035-Д від 05.12.2019 Положення про відділ міжнародних ініціатив та проєктної діяльності ХДУ.pdf), що й підтвердили науково-педагогічні працівники та студенти під час зустрічі з експертною групою. Експертна група рекомендує посилити публікаційну активність науково-педагогічних працівників у виданнях, що індексуються в наукометричних базах даних «Scopus» та/або «Web of Science»; друкувати спільні монографії з університетами - партнерами, розширювати географію співпраці із закордонними закладами вищої освіти. Здобувачам ОП «Середня освіта. Мова і література російська» активізувати академічну мобільність, брати участь у програмах обміну між закладами, міжнародних конференціях та стажуваннях.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Відповідність вимогам студентоцентрованого підходу (моніторинг і врахування інтересів здобувачів освіти при визначенні й застосуванні форм і методів навчання), дотримання принципів академічної свободи, доступність для здобувачів вищої освіти інформації щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання (інформація, що надається здобувачам, є актуальною та відповідає дійсності). Адміністрацією закладу створені належні умови для реалізації стратегії інтернаціоналізації освітнього процесу. наявний потужний потенціал кафедри слов'янської філології в аспекті інтернаціоналізації діяльності закладу й реалізації даної ОП зокрема – є позитивними сторонами навчання і викладання на ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Помітна деяка однотипність методів і формалізм у визначенні методів і форм навчання, представлених у матриці; несистематичне оновлення списків рекомендованої літератури окремих навчальних дисциплін, відсутність чітких критеріїв оцінювання. Експертна група рекомендує урізноманітнити викладання методами, що посилюють студентоцентрований підхід (пошуковим, проблемним, дослідницьким), урахувуючи принципи свободи слова і творчості. Активізувати здобувачів ОП до участі в програмах міжнародної академічної мобільності. Експертна група рекомендує максимально ефективно використовувати потенціал колективів кафедри слов'янської філології, а також кафедр, які забезпечують реалізацію ОП (кафедри світової літератури та культури ім.проф. О. Мішукова, каф. англійської мови та методики викладання) – науковий, творчий, для просування вперед ОП з метою подальшого її вдосконалення та збільшення кількості набору студентів.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Зважаючи на те, що навчання і викладання за освітньою програмою загалом відповідає підкритеріям 4.2, 4.3, 4.4 і 4.5, однак має місце одноманітність методів навчання і викладання, несистематичне оновлення списку літератури окремих дисциплін, відсутність чітких критеріїв оцінювання, почасти формалізм у визначенні методів і форм навчання, експертна група оцінює критерій 4 як такий, що відповідає рівневі В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Після опрацювання матриці відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання, а також після детального вивчення змісту робочих програм, експертна група встановила, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти загалом регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в ХДУ (<https://cutt.ly/пуа2уКе>). Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів включені в описи освітніх компонентів (сайт кафедри (<http://www.kspu.edu/About/Faculty/IForeignPhilology/ChairRusLangGenLing/MethodicInventory.aspx>). На сайті університету (<http://www.kspu.edu/ForStudent/Shedule.aspx>) заздалегідь (за місяць до початку) розміщують розклад сесій, заліків із практик, захисту курсових робіт, атестації здобувачів. Разом із тим окремі робочі програми (практичний курс англійської мови) не мають шкали розподілу балів, критеріїв оцінювання усних відповідей, письмових контрольних і тестових завдань, презентацій тощо, що частково не відповідає вимогам підкритерію 5.1. Також, під час спілкування зі студентами експертна група переконалась у тому, що студенти мають доступ до інформації про форми контрольних заходів, але не вповні орієнтуються у критеріях оцінювання навчальних досягнень.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 014 «Середня освіта (Мова і література російська)» відсутній. З'ясовано, що атестація здобувачів вищої освіти ХДУ проводиться відповідно до ОП та згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в ХДУ (зі змінами) (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>), здійснюється у формі комплексного атестаційного екзамену (що містить такі змістові модулі: російська мова та методика її викладання, світова література та методика її викладання, педагогіка та психологія, практичні аспекти другої іноземної мови) і захисту кваліфікаційної роботи. До атестації допускаються студенти, які виконали всі вимоги навчального плану. Експертна група пропонує переглянути структуру комплексного іспиту, увідповіднивши його структуру (російська мова та методика її викладання, світова література та методика її викладання, іноземна мова та методика її викладання) відповідно до випускової характеристики ОП.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Експертна група встановила, що інформація, подана у відомостях самоаналізу відповідає дійсності. Проведення контрольних заходів регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в ХДУ (<http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D0%BE%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8E%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86%D0%B5%D1%81%D1%83%20%D1%83%20%D0%A5%D0%94%D0%A3%20>), Положенням про кваліфікаційну роботу (проект) ([http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D0%BA%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%84%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D1%83%20%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D1%83%20\(%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%94%D0%BA%D1%82\)%20\(%D0%B7%D0%BC%D1%96%D0%BD%D0%B8%20%D0%B3%D1%80%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%8C%202019\).doc?id=fb4f317f-bb16-47b3-af74-f6a02871c19e](http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D0%BA%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%84%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D1%83%20%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D1%83%20(%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%94%D0%BA%D1%82)%20(%D0%B7%D0%BC%D1%96%D0%BD%D0%B8%20%D0%B3%D1%80%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%8C%202019).doc?id=fb4f317f-bb16-47b3-af74-f6a02871c19e)), Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти в ХДУ (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>). Зазначені документи сформовано чітко та зрозуміло, вони є доступними для усіх учасників освітнього процесу. Забезпечення об'єктивності екзаменаторів та процедури оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного

проходження регламентуються Положенням про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ХДУ (<http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D1%83%20%20%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%BE%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C%20%20%D0%A5%D0%94%D0%A3.pdf?id=7819d62e-c60d-42f9-bea4-9af1df54657b>) та Положенням про Комісію з питань академічної доброчесності ХДУ (<http://www.kspu.edu/Information/Academicintegrity.aspx>). Документи визначають чітку та зрозумілу процедуру подання та розгляду апеляцій, стосовно не об'єктивного оцінювання екзаменаторами та порушень академічної доброчесності учасниками освітнього процесу. Відсутність випадків застосування таких процедур на ОП пояснюється малою чисельністю здобувачів даної ОП, а також підтверджено експертною групою під час проведення зустрічей з фокус-групами. Описаний порядок повторного проходження контрольних заходів на ОП відповідає дійсності, є зрозумілим та чітким і застосовується в разі необхідності. Випадки застосування озвучених положень на даній ОП також відсутні.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Експертна група, опрацювавши ряд документів оприлюднених на сайті ЗВО, підтверджує, що політика, стандарти й процедури дотримання академічної доброчесності визначені в Кодексі академічної доброчесності здобувача вищої освіти ХДУ (<http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%9A%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%87%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%B7%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%87%D1%96%D0%B2%D0%A5%D0%94%D0%A3.docx?id=c7284260-9e09-405b-b8b7-ded8e7606311>), Кодексі академічної доброчесності науково-педагогічного працівника ХДУ (<http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%9A%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%BE%D1%97%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%BE%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%D0%9D%D0%9F%D0%9F%D0%A5%D0%94%D0%A3.docx?id=1c876951-2b85-43c8-a025-d2aff45f563c>), Положенні про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ХДУ (<http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D1%96%D1%81%D1%96%D1%8E%20%D0%B7%20%D0%BF%D0%B8%D1%82%D0%B0%D0%BD%D1%8C%20%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%BE%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%A5%D0%94%D0%A3.doc?id=d90b9d6e-8f07-421e-9bc7-s9e9509eff4e>), Порядку виявлення та запобігання академічному плагіату у науково-дослідній та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти ХДУ (<http://www.kspu.edu/Information/Academicintegrity.aspx>). Експертна група підтверджує використання антиплагіатної програми Unicheck задля протидії порушенням правил академічної доброчесності, керівництво Університету та представники студентського самоврядування під час спілкування з ЕГ запевнили, що така процедура дійсно сприяє покращенню якості написання кваліфікаційних робіт і є дієвою. А після перевірки та захисту, повні тексти кваліфікаційних робіт (проектів) впродовж місяця розміщуються в репозитарії Наукової бібліотеки (<http://ekhsuir.kspu.edu/>). Окрім зазначеного вище, у ході спілкування зі здобувачами освіти члени ЕГ переконалися у реальному впровадженні правил академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Наявність, доступність для широкого загалу, відповідність рівню програмних результатів навчання та дотримання усіма учасниками ОП нормативних положень щодо форм контролю та методів оцінювання, правил проведення та процедури оскаржень контрольних заходів. В Університеті діє Комісія академічної доброчесності. Норми академічної доброчесності прописані у відповідних кодексах для студентів та викладачів. Позитивним є факт розміщення кваліфікаційних робіт здобувачів освіти в електронному репозитарії.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Експерти рекомендують розглянути питання про Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів (диференційованого оцінювання усних відповідей, письмових контрольних і тестових завдань, презентацій) кафедр, що забезпечують освітній процес за цією ОП. Відсутність моніторингу результатів опитування здобувачів щодо дотримання академічної доброчесності. ЕГ рекомендує активніше залучати представників студентського самоврядування до впровадження відповідних заходів популяризації академічної доброчесності серед здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Зважаючи на те, що «Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність» за освітньою програмою загалом відповідають підкритеріям 5.2, 5.3, 5.4, однак має місце й невідповідність за критерієм 5.1., почасти формалізм у визначенні методів і форм навчання, експертна група оцінює критерій 4 як такий, що відповідає рівневі В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Експертна група встановила, що академічна та професійна кваліфікація викладачів, залучених до реалізації ОП «Середня освіта «Мова і література російська», відповідає тим навчальним дисциплінам, які вони забезпечують, та напрямові ОП.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Експертна група підтверджує, що процедури конкурсного добору НПП, регламентовані «Положенням про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у ХДУ» (http://www.kspu.edu/About/AcademicCouncil/Polojenie_pro_konkyrns.aspx), є прозорими, дають змогу забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Експертна група підтверджує, що ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу через участь у засіданнях кафедри під час обговорення освітнього процесу (<http://www.kspu.edu/About/Faculty/>), а роботодавці забезпечують надання баз практик для проходження здобувачами вищої освіти виробничої практики.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Під час зустрічей з НПП та здобувачами встановлено, що університет співпрацює з професіоналами-практиками освітнього процесу через організацію та проведення науково-практичних конференцій, практичних занять, гостьових лекцій. Їх запрошення регламентоване «Положенням про організацію освітнього процесу у ХДУ» (<http://www.kspu.edu/> (с. 21)). Доцільним вважаємо упорядкувати цю процедуру шляхом залучення до проведення аудиторних занять (на волонтерських засадах) лекторів, практиків галузі для якісної реалізації засадничих основ ОП.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Установлено, що в університеті застосовується Моніторинг діяльності науково-педагогічного працівника ХДУ (схвалений рішенням вченої ради університету. Протокол від 29.10.18 р. №3) та затверджений наказом від 01.11.18 № 901-Д), який передбачає рейтингування викладачів ЗВО (<http://www.kspu.edu/>), а «Стратегічний план ХДУ на 2018-2023рр» (с.23) (<http://www.kspu.edu/F>) орієнтований на врахування всіх показників діяльності НПП. Методика оцінювання діяльності науково-педагогічного працівника, містить, перелік показників за групами, індикатори вимірювання, кількість балів і вагові коефіцієнти, оцінний лист визначення рейтингових балів діяльності, за результатами оцінювання НПП отримують щорічно преміювання (Положення про критерії преміювання науково-педагогічних працівників університету <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/N%20239>). Окрім цього, у ЗВО є обов'язковим підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників, що регульоване «Положенням про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників ХДУ.doc»; запроваджено Університетську школу професійного розвитку (<http://www.kspu.edu>).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Підтверджено, що професійному розвитку викладачів ОП сприяє доступ до всієї необхідної інформації, матеріально-технічних ресурсів, обладнання та сучасної професійної бібліотеки. Університет стимулює розвиток викладацької майстерності, а також наукової, освітньої, міжнародної і творчої активності через рейтингування, преміювання та заохочення НПП, що схарактеризовано в системі матеріального й морального заохочення викладачів або інших форм стимулювання (розділ «Положення про критерії преміювання...», <http://www.kspu.edu/>), стимулювання та заохочення викладачів є складовими Колективного договору між ректором та профкомом профспілкової організації співробітників ХДУ на 2016-2020 рр. (Затверджений на Конференції трудового колективу Протокол № 1 від 15.06.16, <http://www.kspu.edu/>). Зокрема, результати оцінювання враховують у встановленні надбавок за складність і напруженість роботи та ін. Окрім цього, для відзначення особистого внеску в ХДУ діє програма заохочування за особисті досягнення (положення про заохочувальні відзнаки ХДУ № 144-Д від 01.03.2017р.). Для відстеження рівня фаховості НПП на ОП періодично відбувається анонімне опитування (анкетування) здобувачів щодо професійної майстерності викладачів (на платформі KSUFeedback). Із результатами кожний викладач може ознайомитися конфіденційно. Бажано було б залучати до опитування якомога більше здобувачів, оскільки подавати узагальнений аналіз опитування щодо професійної майстерності викладачів (<http://www.kspu.edu/Search.aspx?q=опитування+> (анкетування)+здобувачів), потрібно базуючись на валідних даних.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильною стороною постає наявність чіткої системи матеріального заохочення й преміювання НПП, достатність ресурсного потенціалу для розвитку та вдосконалення

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Рекомендуємо переглянути політику оприлюднення підсумків опитування (анкетування) щодо професійної майстерності викладачів, установлення сильних позицій лідерів такого опитування.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Загалом критерій ОП «Людські ресурси» відповідає встановленим вимогам за всіма підкритеріями, а тому експертна комісія оцінює його за рівнем відповідності В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час візиту підтверджено, що фінансові та матеріально-технічні ресурси забезпечують досягнення визначених за ОП (<http://www.kspu.edu/Legislation/Financialinformation.aspx>.) ПРН. Зокрема, навчально-методичне забезпечення здійснюють через навчально-лабораторний комплекс, що включає Зокрема, навчально-методичне забезпечення здійснюють через навчально-лабораторний комплекс, що включає 6 навчальних корпусів, басейн, клубний та спортивний блоки, гуртожитки, їдальні, санаторій-профілакторій, водноспортивну базу на березі Дніпра, бібліотеку, спортивно-оздоровчий табір «Буревісник» на березі Чорного моря, обсерваторію, парк сільськогосподарської техніки, ботанічний сад, гуртожитки, їдальні. Аудиторії забезпечені комп'ютерною та мультимедійною технікою. Університет має сучасне технічне оснащення, із якого для забезпечення навчального процесу на ОП активізовано проектор, лінгафонна апаратура, комп'ютерна техніка. Найвні також Наукова бібліотека з двома 2 абонементами, 5 галузевих читальних залів. Здобувачі користуються послугою «Віртуальна довідка», мають вільний доступ до адміністративної мережі університету й інтернету, систему WI-FI, до репозитарію ХДУ (<http://ekhsuir.kspu.edu/>), НБД Web of Science, ТОВ «Антиплагіат» та ін. Підтверджено, що навчальний процес забезпечений робочими програмами освітніх компонент, навчально-методичними вказівками до виконання лабораторних та практичних завдань, рекомендаціями до дистанційного навчання, контролю знань й організації самостійної роботи студентів. Електронні версії навчально-методичного забезпечення ОП, що сприяє досягненню ПРН кожної дисципліни кафедри, розташовано на сторінці кафедри в розділі «Матеріали на допомогу студентам» (<http://www.kspu.edu/About/Faculty/IForeignPhilology/ChairRusLangGenLing/MethodicInventory.aspx>). Бажано оновлювати інформацію щодо опублікованих методичних праць (див. на сторінці кафедри в розділі «Методичне забезпечення дисциплін кафедри» (<http://www.kspu.edu/About/Faculty/IForeignPhilology/ChairRusLangGenLing/Methodicalsupport.aspx>)).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час зустрічей зі здобувачами, НПП та керівництвом університету з'ясовано, що ЗВО забезпечує безоплатний доступ до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах освітньої програми.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

За результатами віртуального огляду навчального корпусу (навчальних корпусів), зустрічі з ректором, проректорами, гарантом ОП, експертна група констатує, що освітнє середовище безпечне для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП Середня освіта «Мова і література російська», та дає змогу задовольняти їхні потреби й інтереси. Здобувачі та НПП можуть отримати підтримку в соціально-психологічній службі (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/psychologicalservice.aspx>). У ХДУ створено відділ з охорони праці, працює сучасний медичний центр первинної допомоги, маніпуляційний кабінет, денний стаціонар, кабінет діагностики та фізіотерапії; до ОП внесено ОК5. «Безпека життєдіяльності». Працює Спортивний клуб ХДУ, критий басейн (www.kspu.edu/PublisherReader.aspx?newsId=8758). Здобувачі та НПП можуть отримати юридичні консультації Юридичної клініки ХДУ (http://www.kspu.edu/About/Faculty_of_Law/PublicLawConsulting.aspx). Безпечне освітнє середовище для життя та здоров'я здобувачів висвітлюються в соціальних мережах (https://instagram.com/students_of_ksu?utm_source=ig_profile_share&igshid=100kb4wafy57m, Facebook <https://www.facebook.com/studparlamentksu/>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час акредитації експертна група переконалася, що ЗВО забезпечує освітнє, організаційне, інформаційне, консультативне й соціальне підтримування здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП, поширюючи необхідну інформацію через електронні засоби комунікації (сайт, пошту, месенджери, вайбер, різноманітні освітні дистанційні платформи та ін.); залучаючи студентський актив до обговорення, ухвалення та підтримування рішень; призначаючи різні типи стипендій, надаючи матеріальну допомогу, преміюючи студентів, аспірантів, докторантів (див. документи за покликанням (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DOrganizWorkStudent/stependii.aspx>)). З'ясовано, що дієвим способом є наявність соціально-психологічної служби (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/psychologicalservice.aspx>), де здобувачі та НПП можуть отримати психологічну й педагогічну підтримку. Інформаційну підтримку ефективно здійснюють дошки оголошень, сайт ХДУ (<http://www.kspu.edu/Default.aspx>), сторінки факультету

(<http://www.kspu.edu/About/Faculty/IForeignPhilology.aspx>), соціальні платформи у Facebook, Instagram. Для оперативного надання інформації працює університетський телеграм-канал @ksu_talks.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Реалізація достатніх умов для осіб з особливими освітніми потребами проваджена через надання індивідуального графіка, який регламентований Положенням про порядок надання індивідуального графіка ХДУ (<http://www.kspu.edu/FileDownload>; № 1023-Д, с. 4-5). Проведені зустрічі зі здобувачами вищої освіти, НПП та адміністрацією підтвердили можливість надання індивідуального графіка. На сьогодні зафіксовано один приклад реалізації такого права (здобувачка Палько В. після травмування в аварії 3 місяці отримувала необхідні освітні послуги дистанційно).

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

З'ясовано, що різні види конфліктних ситуацій потребують різних процедур їхнього вирішення, а тому регламентовані різними положеннями: 1. «Положенням про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ХДУ» та «Положенням про Комісію з питань академічної доброчесності ХДУ» (<http://www.kspu.edu/Information/Academicintegrity.aspx>), які врегульовує комісія з питань академічної доброчесності ХДУ. 2. Апеляційна комісія, створена відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ХДУ (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>). 3. Комісія по трудових спорах, створена відповідно до Колективного договору між ректором та профкомом профспілкової організації співробітників ХДУ на 2016-2020 рр. (<http://www.kspu.edu/About/AcademicCouncil/Koldogovor.aspx>). 4. Конфлікти розглядає первинна профспілкова організація студентів (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/PrimaryStudUnion.aspx>) 5. Є уповноважена особа ректора з питань запобігання та виявлення корупції (<http://www.kspu.edu/Anticorruption.aspx>) тощо. Під час розмови зі здобувачами вищої освіти та представниками студентського самоврядування встановлено, що існує неформальний механізм вирішення таких ситуацій в індивідуальний спосіб через звернення до НПП, адміністрації ЗВО й органів студентського самоврядування. Університетові варто систематизувати різні документи в цілісне відповідне положення щодо врегулювання конфліктних ситуацій та сексуальних домагань.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Під час акредитації експертна група переконалася, що ЗВО забезпечує освітнє, організаційне, інформаційне, консультативне й соціальне підтримання здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП, поширюючи необхідну інформацію через електронні засоби комунікації (сайт, пошту, месенджери, вайбер, різноманітні освітні дистанційні платформи та ін.). Серед кращих практик ЗВО експертна комісія відзначає наявність публічного доступу до надання різних видів матеріального стимулювання та наявність лінгафонного кабінету для підготовки фахівців за цією ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Рекомендовано розглянути питання про систематизацію різних документів у цілісне Положення щодо врегулювання конфліктних ситуацій та сексуальних домагань

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Інформування здобувачів вищої освіти про освітній процес відбувається як традиційними засобами (дошки розкладів, оголошень), так і за активного використання інформаційно-комунікаційних засобів. На сайті університету розміщено авторські програми навчальних дисциплін (<http://www.kspu.edu/About/Faculty/IForeignPhilology>), у яких цілісно подано інформацію про цілі, зміст і програмні результати навчання, описано форми, методи й прийоми навчання, загальну систему оцінювання. Відповідно до «Положення про дистанційне навчання під час карантину» у ХДУ (www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/quarantine.asp) розроблена система дистанційного навчання (з матеріалами до самостійного опрацювання можна ознайомитись на платформі KSU Online: <http://ksuonline.kspu.edu/mod/page/view.php?id=1482>), яка містить змістове, дидактичне та методичне наповнення дистанційних курсів навчальної програми. Під час зустрічі зі здобувачами експертна група переконалася, що вони ознайомлені з інформацією про освітній процес, мають доступ до методичних рекомендацій. Студент має право вибору форми контролю знань та ознайомлений із системою оцінювання. Перешкод для отримання інформації немає, вона доступна та зрозуміла. Окрім того, на першому занятті з дисципліни викладачі усно інформують студентів про порядок та критерії оцінювання навчальних досягнень. Загалом за критерієм «Освітнє середовище та матеріальні ресурси» ОП відповідає встановленим вимогам, а тому експертна комісія оцінює його за рівнем відповідності В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми В ХДУ регулюються Розділом XII. Науково-методичне забезпечення освітнього процесу Положення про організацію освітнього процесу в ХДУ (зі змінами), в якому зазначено можливість залучення стейкхолдерів, академічної спільноти, здобувачів вищої освіти та випускників. Періодичність оновлення змісту освітньої програми визначена змінами або прийняттям стандарту вищої освіти, потребами галузевого та регіонального контексту, пропозиціями здобувачів вищої освіти та стейкхолдерів. Найвчим на сайті Положенням про освітню програму в Херсонському державному університеті перегляд ОП визначається не рідше одного разу за два навчальні роки. До розгляду представлені ОП 2016 року, ОП 2018 року, а також на сайті наразі представлена Анкета для надання зауважень та пропозицій до освітньої програми. Даний контекст дає змогу констатувати дотримання ХДУ визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Процес перегляду ОП та інші процедури забезпечення її якості за участі здобувачів регулюються Порядком опитування здобувачів щодо якості освіти та освітнього процесу у Херсонському державному університеті, одне з основних завдань якого полягає у формуванні пропозицій щодо покращення освітнього процесу та освітніх програм на основі результатів опитування здобувачів. Під час проведення зустрічей із фокус-групами здобувачів та представників студентського самоврядування констатовано, що початок їх практичного долучення до процесу перегляду ОП відбувається із серпня 2019 року й надалі систематично впроваджується шляхом проведення опитувань за допомогою електронної програми «KSU Feedback», впровадженням традиційних й онлайн анкетувань, можливістю надання пропозицій і зауважень на електронну поштову скриньку кафедри або безпосередньо гаранта. Також варто відзначити продемонстрований шляхом включення експертів до чатів в Telegram та Viber, які були визначені здобувачами як оптимальний спосіб комунікації та наразі надзвичайно активно використовуються для обміну, збору та надання різноманітної інформації.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

ХДУ залучає роботодавців до перегляду освітніх програм. Під час зустрічі з фокус-групою роботодавців експертна група підтвердила зазначену у відомостях СО інформацію щодо реального характеру їх залучення з 2018 р. Цікавою в аспекті залучення виявилася співпраця кафедри з заступником директора з творчих питань обласного академічного музично-драматичного театру ім.Миколи Куліша, заслуженою діячкою мистецтв України Корольовою Іриною Володимирівною, яка продемонструвала не тільки сам факт долучення, але й неабияку зацікавленість у подальшій систематичній співпраці в напрямку практичної підготовки майбутніх фахівців-філологів. Це засвідчує, що залучення роботодавців до періодичного перегляду освітніх програм має системний характер, а ЗВО сприймає їх як зовнішніх партнерів.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

На сайті ЗВО відбито перелік кращих випускників університету (<http://www.kspu.edu/About/Faculty/IForeignPhilology>). Зі слів адміністрації та НПП проводяться зустрічі з випускниками ОП (<http://www.kspu.edu/PrintVersion.aspx?newsId=1914>) з метою професійного стимулювання здобувачів освіти.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Моніторинг якості освітнього процесу відбувається відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в ХДУ (зі змінами)». Зауваження до ОП з боку внутрішньої системи на сьогодні відсутні. Реагування на виявлені недоліки в ОП відбувається на кафедральних засіданнях. Оскільки випусковими є дві кафедри (слов'янських мов та загальноуніверситетська кафедра світової літератури та культури ім. проф. О. Мішукова), рекомендовано сформувати модель регулярного обговорення освітньої програми на міжкафедральному рівні, а також відображення такого обговорення в соціальних мережах.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час проведення робочих зустрічей із фокус-групами експертна група підтвердила зазначену у відомостях СО інформацію щодо врахування зауважень та пропозицій, сформульовані під час попередніх акредитацій під час перегляду освітньої програми. Також варто зазначити, що в напрямку врахування результатів зовнішнього забезпечення якості ВО ХДУ за наслідками зовнішніх експертиз акредитації інших освітніх програм, у тому числі й за спеціальністю «Середня освіта» за другим освітнім рівнем 2019 р. враховано й суттєво удосконалено механізм анкетування усіх стейкхолдерів щодо якості ОП та врахування результатів анкетування в освітньому процесі, забезпечено для здобувачів вищої освіти можливість участі в академічній мобільності та отриманні неформальної освіти, забезпечено оприлюднення проєкту освітньої програми для громадського обговорення, впроваджені заходи сприяння реалізації відкритого доступу та системи зворотного зв'язку з метою забезпечення можливості врахування позицій стейкхолдерів.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

ХДУ всіляко сприяє забезпеченню якості освіти через формування культури якості в академічній спільноті ЗВО й знаходиться в процесі динамічного удосконалення. Всі учасники академічної спільноти (менеджмент, НПП, здобувачі) свідомо дотримуються академічної доброчесності та розуміють цінність і вагомість якості освіти. В основних нормативних документах та Положеннях, що ними послуговуються працівники закладу, проголошується повага до прав і свобод людини, духовних цінностей, державного устрою та громадянської свідомості. Під час роботи експертною групою відмічено, що заявлені цінності сприймаються та декларуються у власній професійній діяльності колективом Університету та кафедри зокрема як корисні та належні. Свідченням тому, за рекомендацією експертів Національного агентства, є оперативне реагування на консультативні рекомендації за короткий проміжок часу.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильними сторонами в контексті даного критерію доцільно зазначити розроблені й оновлені нормативні документи щодо процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми, впровадження систематичного проведення опитувань за допомогою електронної програми «KSU Feedback» та соціальних месенджерів, впровадження онлайн анкетувань, долучення роботодавців до процедур обговорення й удосконалення ОП, оперативне реагування на сучасні зміни у вимогах до реалізації освітнього процесу й забезпечення його якості, свідоме дотримання академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Рекомендовано покращити практику проведення моніторингу й аналізу опитувань усіх стейкхолдерів, запровадити регулярне висвітлення на офіційному сайті відповідної інформації про результати аналізу анкетування студентів щодо пропозицій змін в ОП, удосконалити механізм й активізувати залучення до процесів внутрішнього забезпечення якості ОП органів студентського самоврядування.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Зважаючи на те, що в ХДУ на цей час вже запроваджено систематичний перегляд ОП із залученням здобувачі вищої освіти та роботодавців, сформовану культуру якості в академічній спільноті, регламентовані чіткі процедури провадження внутрішньої політики забезпечення якості вищої освіти, експертна група оцінює Критерій 8 як такий, що має рівень відповідності В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, дійсно, повною мірою зазначені у відомостях СО. В ході проведення аналізу члени ЕГ пересвідчилися у вільному доступі до зазначених документів за вказаними посиланнями на офіційному сайті ХДУ. Вся зазначена нормативна база є, по суті досить змістовною, при цьому чітко визначає не лише нормативні правила й критеріальні визначення, але й містить чіткий та зрозумілий опис процедури їх застосування в цілому й у межах даної ОП зокрема.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На веб сторінці офіційного сайту ХДУ розміщено відповідний проект ОП Середня освіта «Мова і література російська»²⁰²⁰ ([http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%9E%D0%9F%20%D0%A1%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%BD%D1%8F%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0%20\(%D0%9C%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D1%96%20%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0%20%D1%80%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B9%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0\)%20%D0%9F%D0%A0%D0%9E%D0%84%D0%9A%D0%A2.docx?id=e55987d7-53a8-4570-bac3-91c4826401bd](http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%9E%D0%9F%20%D0%A1%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%BD%D1%8F%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0%20(%D0%9C%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D1%96%20%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0%20%D1%80%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B9%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0)%20%D0%9F%D0%A0%D0%9E%D0%84%D0%9A%D0%A2.docx?id=e55987d7-53a8-4570-bac3-91c4826401bd)), окремою вкладкою на кафедрі слов'янської філології (<http://www.kspu.edu/About/Faculty/IForeignPhilology/ChairRusLangGenLing/Discussion.aspx>) представлено обговорення даної програми шляхом проведення Круглого столу з питань обговорення ОПП "Середня освіта (Мова і література російська)" від 26.01.2020, розміщені відгуки на освітньо-професійну програму "Середня освіта (Мова і література російська)" та запропонована форма для надання зауважень та пропозицій. Останнє оновлення зазначеної сторінки відбулося 06.04.2020, тож експертна група технічно не мала змоги перевірити дотримання термінів оприлюднення.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Освітню програму розміщено у публічному доступі на сторінці кафедри слов'янської філології: <http://www.kspu.edu/About/Faculty/IForeignPhilology/ChairRusLangGenLing/Accreditation.aspx> та у загальному переліку ОП на сторінці факультету іноземної філології: <http://www.kspu.edu/About/Faculty/IForeignPhilology/Eduprofprograms.aspx>. Описи усіх освітніх компонентів, включених до неї, розміщені на сторінках відповідних кафедр. Обсяг інформації, що оприлюднюється, є достатнім для забезпечення можливості потенційних вступників для здійснення поінформованого вибору щодо вступу на програму, а роботодавців щодо цілей та змісту підготовки здобувачів за ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Права та обов'язки учасників освітнього процесу регулюються внутрішніми нормативними документами ХДУ, які оприлюднені на сайті університету у вільному електронному доступі. Інформація, що оприлюднюється, подана у достатньому обсязі для інформування майбутніх вступників та роботодавців, щодо цілей та змісту підготовки за ОП. ХДУ було враховано і виконано рекомендації ЕГ, стосовно оприлюднення на сайті Університету та на сторінці кафедри слов'янської філології інформації про аналіз і результати опитувань студентів, а студентський парламент опублікував на сайті посилання на сторінки в соціальних мережах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Експертна група рекомендує зібрати в окремому розділі сайту всі основні документи (вказані у відомостях самооцінювання), що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Наявні прозорість та публічність у діяльності ХДУ свідчать про виконання ним своєї суспільної місії, тож даний критерій визначений як такий, що відповідає найвищому рівневі відповідності.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

B

Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	A
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6 . Людські ресурси	B
Критерій 7 . Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8 . Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9 . Прозорість та публічність	A
Критерій 10 . Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>стр.лог. схема.pdf</i>	vnhCmkTNfkK1VCQkBLx09k310odWOtep8xQAI+Bu zoM=
Додаток	<i>Відгуки_ випускники.pdf</i>	mzhzsRfml6QVySdCLte6eFASytKF5sl3F3YFL1WmW j4=
Додаток	<i>ОП_2016.pdf</i>	uwxD1OXEq0OofgsrdjnkR5qlCWaI2ooUOrACpbi09 SQ=
Додаток	<i>НП_2016.pdf</i>	Kt5xcgrv5248GbsyL2dH9WxvFf9sv/IRaiRZjGj/ko=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Казак Оксана Олексіївна

Члени експертної групи

Корновенко Лариса Віталіївна

Скоропляс Віталій Юрійович